

Beleggingsfondsen in Nederlandse aandelen die proberen de AEX te verslaan, zijn een stuk duurder dan fondsen die alleen de index volgen. Dat hogere prijskaartje maken fondsmanagers niet waar. Hun beleggingsportefeuille verschilt opvallend weinig van de index en de rendementen blijven over langere tijd achter bij die index.

MANAGERS VAN FONDSEN IN NEDERLANDSE AANDELEN

ZIJN HUN GELD NIET WAARD

De managers van beleggingsfondsen beleven zware tijden. Beleggers kiezen massaal voor goedkopere indexfondsen en etf's (beursgenoteerde indexfondsen) en dat gaat ten koste van de actieve fondsen, beleggingsvehikels waarin fondsmanagers en hun teams proberen om met een eigen beleggingsstrategie beter te presteren dan de markt en dus beter dan de fondsen die het geld van beleggers puur investeren volgens de index.

De cijfers liegen er niet om. Van al het geld dat vorig jaar in de Verenigde Staten in fondsen werd belegd, ging per saldo 99 procent naar etf's en indexfondsen. De totale instroom in Amerikaanse indexfondsen bedroeg in 2014 bijna 470 miljard dollar. Actief beheerde fondsen hadden vijf jaar nodig (van 2010 tot en met 2014) om ongeveer evenveel beleggingsgeld aan te trekken.

WAAKZAAMHEID

Beleggers zijn niet de enige die actieve beleggingsfondsen op de korrel hebben. Ook toezichthouders kijken steeds aandachtiger of fondsmanagers doen wat ze beloven: anders beleggen dan de markt met als doel beter te presteren. In Zweden is recent een officieel onderzoek gestart naar een aantal actieve fondsen dat nagenoeg de index kopieert. Noorwegen is al een stap verder. Daar heeft de toezichthouder een van de grootste beleggingsfondsen van het land gedwongen om actiever te beleggen of de kosten te verlagen.

Want dat is op voorhand mischien wel het grootste verschil tussen de twee typen fondsen, de kosten die beleggers jaarlijks moeten betalen, zijn voor actieve fondsen flink hoger. Dat klinkt logisch: om als fondsmanager "winnende" aandelen te kunnen selecteren

TOEZICHTHOUDERS KIJKEN STEEDS AANDACHTIGER OF FONDSMANAGERS DOEN WAT ZE BELOVEN

is kennis, visie en onderzoek nodig en dat heeft een prijs. Maar hoe meet je of de inspanningen meerwaarde hebben? Met andere woorden: zijn fondsmanagers hun geld waard?

De zogenoemde *active share* kan duidelijkheid bieden. De active share vergelijkt de aandelen in de portefeuille van een beleggingsfonds met die in een verge-

KOSTEN ACTIEVE FONDSEN IN VIJF JAAR GEDAALD MAAR NOG STEEDS VEEL HOGER DAN INDEXTRACKER

Fondsnaam	Lopende kosten per jaar (% belegd vermogen)	
	2009	2014
NN Dutch Fund P	1,23	0,73
Robeco Hollands Bezit G EUR Inc	1,17	0,64
BNP Paribas Netherlands Classic	1,56	0,88
BNPP L1 Equity Netherlands P C	1,80	1,30
Achmea Nederland Aandelenfonds	1,26	0,97
SNS Nederlands Aandelenfonds	1,02	0,50
AEX-tracker	0,30	0,31